

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

Inhaltsverzeichnis

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

ad Ctesiph. cap. 2. Et Augustinus libr. 2. De peccat. origin. adv. Pelag. & Caest. refert A
in iudicio Episcopali Carthagine habito, quarenti Paulino Diacono Presbyterorum no-
mina, à quibus pestilentem suam doctrinam Caestius acceperat, respondisse Caestium:
*Sanctus Presbyter huius, Rome qui mansit cum sancto Pamnathio. Ego audivi illum dicentem quia
tradux peccati non sit. Idcirco Origeniani nominis invidiam in se conversam sentiens Pela-
gius, cum apud Innocentium Papam se purgaret, in Libello fidei praeipuos Origenis er-
rores proterere se simulavit. Porro ut Origeniana haeresi Pelagiana, sic*

Nestori na lues successit Pelagiana,

inquit Prosper in Epitaphio Nestoriana & Pelagiana haereseon. Sed quoniam praeter in-
stitutum nostrum est illarum historia, & aliorum laboribus iam factis illustrata, ad sequentia B
properamus.

XXIV. Obtritus plane ac pessumdatus in Occidente videbatur Origenismus, cum ecce
Aviti duo Hispani, Romam alter, alter Hierosolymam protecti, in patriam post reditum
merces Origenianas intulerunt. Horum alter (is, ni fallor, qui Hierosolymam contende-
rat, quemque adivisse Hieronymum in Palaestina degentem verisimile est) ab Hieronymo
postulaverat, ut Origenis libros *dei verba* sincere & fideliter conversos ad se mitteret;
quod cum facile impetrasset, cayendosque errores per epistolam Hieronymum prae-
monstrasset, iis tamen implicari se & illudi passus est; ac alterum quoque Avitum in eadem
opinationes pertraxit. Patriae consulens Paulus Orosius, quam haec, atque aliae item haere-
ses pervadebant, Augustini opem oblato ipsi Commonitorio imploravit. Scripto statim
ad Orosium Commentariolo adversus Priscillianistas & Origenistas, haeresim utramque C
Hispaniam infestantem proculcavit Augustinus; & in eximio praeterea De Civitate Dei
opere, quod tunc elaborabat, ut & in aliis quoque scriptionibus, cum Origenistis prae-
latus est. Quaestionem unam, quae est de origine animarum, definire non ausus, Orosium in
Palaestinam misit ad Hieronymum, quem disceptationis huius arbitrum esse voluit. Ma-
nifestum itaque ex eo est, merito inter supposititia & Augustino perperam adscripta reiici
libellum De Deitate & Incarnatione ad Ianuarium, qui habetur in Appendice quarti To-
mi: quippe qui Origenianus fere pannis confusus & confarcinatus est.

Circiter idem tempus Sempelagianae haeresi robur Iohannes Cassianus in Galliis con-
ciliabat ex Origenis scriptionibus, cuius è contrario nomen Vincentius Lirinensis ibidem
traducebat: in Commonitorio siquidem priore adv. Haeres. cap. 23. dum ostendere co-
natur errorem Origenis Ecclesia Dei offensionem fuisse, postquam praeclaras illius dotes D
multis dilaudavit, eo inquit, *res decidit, ut tanta persona, tanti Doctore, tanti Propheta non hu-
mana aliqua, sed ut extius docuit, nimiam periculosa tentatio plurimos à fidei integritate deduceret.
Quamobrem hic idem Origenes tantus ac talis, dum gratia Dei insolentius abstinuit, dum ingenio suo ni-
mium indulget, sibi quae satis credit, cum parvi pendit antiquam Christiana religionis simplicitatem,
dum se plus cunctis sapere presumit, dum Ecclesiasticas traditiones, & Veterum magisteria contemnens
quaedam Scripturarum capitula novo more interpretatur, mentit ut de se quoque Ecclesia Dei diceretur:
Si surrexerit in medio tui Propheta; & paulo post: Non audies, inquit, verba Prophetae illius. Vere non
solum tentatio, sed etiam magna tentatio, deditam sibi atque in se pendentem Ecclesiam admiratione in-
genij, scientiae, eloquentiae, conversationis & gratiae, nihil de se suspicantem, nihil verentem subito à ve-
teri religione in novam profanitatem sensim, paulatimque traduce. Tum Lectores monet, etiam si E
corrupti sint libri Origenis, quod non diffitetur, sub eius tamen nomine venditari, & ad
insinuandos errores tantum nomen valere posse. Ita renascentis Origenismi propagines
in Occidente elixae sunt. Sed & iterum ibidem, iterumque sunt confusae, ut in sequenti
Sectione ostendemus.*

SECTIO SECVNDA.

I. Theophilus Alexandrinus Monachos quosdam Nitrienses vexat; II. & afflicto ipsis F
Origenismo Origenistas una infestatur. III. Aliae dissidij huius causae proferuntur. Syno-
dus Alexandrina Origenistas damnat, quos Theophilus ex Aegypto deturbat. IV. Aequum
de his concertationibus Posthumiani iudicium. V. Theophili factum approbant Anastasius,
Epiphanius, & Hieronymus. VI. Viris plus adhibendum in hac historia fidei, Palladio,
Socrati, Sozomeno, Georgio Alexandrino, Anonymo vite Chrysostomi scriptori, & Sy-
mmoni Metaphraste; an Epiphanio, & Hieronymo, disquiritur. VII. Theophili Synodicam
Epistolam & Paschaes quatuor convertit Hieronymus. VIII. Queritur utri prius Con-
stantinopolim profecti sint Origenista, an Theophili legati. IX. Origenistas benigne exci-
piunt

A piunt Johannes Chrysostomus, & Eudoxia. X. Synodum in Cypro adversus Origenistas cogit Epiphanius. XI. Theophilenses legati & Origenista apud Imperatorem mutuo se accusant. XII. Epiphanius Constantinopolim appellit, & Chrysostomum male habet. XIII. Altercatur cum Eudoxia, deinde Cyprum repetens factu concedit. XIV. Rei gestæ summa repetitur ex Polybio teste oculato. XV. Constantinopolim advenit Theophilus, & Conciliabulum cogit ad Quercum. XVI. Accusatur Chrysostomus. XVII. Actorum Pseudosynodi ad Quercum habitæ fides exploratur. XVIII. Crimine liberantur Nitrienses, & in gratiam cum Theophilo redeunt. XIX. Exsultatur Chrysostomus, & in exilio diem multo post obit. XX. In Chrysostomi defuncti nomen grassatur Theophilus, veniente Isidoro Pelusiota. XXI. Chrysostomii prosequitur laudibus Synesius, probis Hieronymus. XXII. Origenianos libros lectitat Theophilus: XXIII. Diem claudit: succedit Cyrillus, & avunculi inimicitias persequitur, sed ab Isidoro reprehensus factum mutat. Scribit adversus Origenem Hammon Hadrianopolitanus. XXIV. Johannis Hierosolymitani, & Hieronymi obitus. Male audit Origenis doctrina in Oriente & Occidente: XXV. suos tamen fautores habet Philastrium, Theodoretum, Socratem, Sozomenum, Sidonium, Auctorem Prædestinati, & Eutychetem.

C I. HÆC dum in Occidente gererentur, longe graviori tumultu Orientis Ecclesias Origenismus quatiebat. Cujus intermissam vitandæ confusioni historiam repetemus. Postquam Isidorus ille, quem à Theophilo ad sedandas Iohannem inter, & Epiphanius ac Hieronymum controversias submissum diximus, Alexandriam regressus est, urgere Theophilum non destiterunt Epiphanius & Hieronymus, ut cum Origenistis Marte aperto ipse quoque præliaretur. Detrectabat ille pugnam, rogante præsertim Epiphanio, erga quem Anthropomorphitarum hæreseos sibi suspectum male affectus erat. Mox autem ut ad Ecclesiæ causam privata odia accessere, statim adversus Origenis affectus classicum cecinit. Obscura certe est & implicata temporum illorum historia, quamque nonnisi à Palladio, Socrate, & Sozomeno, atatis hujus proximis petere possumus; quamvis prioris auctoritatem minuerit apertus Origenismi amor, alios aliarum hæreseon studium merita pene exiltimatione fraudarit. Cur itaque Origenistas insectaretur Theophilus causam hanc fuisse tradit Socrates. Quæsitum in Ægypto non multo ante fuerat, Deusne corporeus esset, & humanam formam gerens, an penitus incorporeus. Multi, ac simpliciores præsertim Monachi Deum humano habitu præditum fingeant, unde Anthropomorphita, sive ut loquitur Epiphanius Scholasticus in Tripartita Historia, *Humaniformiani* dicti sunt; plures contrariam sententiam sequebantur. Hos inter erat Theophilus, qui cum opinionem suam in Epistola quadam Paschali, cujusmodi Epistolam de more quotannis scribebat, prodidisset, eaque ad Ægyptios Ascetas fuisset perlata, ita excanduerunt illi, ut Theophilum ab Ecclesiâ expellendum censerent. Sectinos Monachos reliquis sanctitate præstantiores & doctrina hanc repudiassent omnes Epistolam, præter unicum Abbatem Paphnutium, literis tradidit Cassianus. E reliquis vero per Ægyptum sparsis Monachis plurimi manu facta advolant Alexandriam, & de interficiendo Theophilo cogitant. Ille stolidos homines astu tractavit, & ingruentes compefcuit ambiguo hoc dicto: *Sic ego vos vidi, quasi faciem Dei*, quo quondam Iacob Esau fratrem suum delinivit, ut est Gen. 33. 10. Placati illi unum id præterea postulant, ut damnaret Origenis libros, quorum nonnulli à Deo corpus abjudicabant: Ego vero, inquit, hominis istius lucubrationes, & qui eas probant, averfor. Atque hoc sine iterisset controversia, nisi statim nova de causa recruduisset.

F Præerat Ægyptiacis monasteriis viri quatuor pietate nobiles, Dioscorus, Ammonius, Eusebius, & Euthymius, germani fratres, statura proceri, ideoque Longi cognominati: quod etiam cognomen habuisse ipsorum partiarum Isidorum conjicere licet ex isto Hieronymi Epist. 61. ad Pammach. cap. 15. *Ei tamen iste Hieronymus cum pannosa turba & sordidatus gregibus, quid Isidoro illi fulmineo ausus est respondere? At ne forte ille non crederet, & opprimeret eos presentia & mole corporis sui.* &c. Cum fratres illos percaros haberet Theophilus, Dioscorum Hermopoleos constituit Episcopum; duos autem invitos apud se detinuit. Atque hanc quidem vitam, desiderio licet monasticæ vitæ tabescentes, tolerabant, quoad perspecta Episcopi avaritia, hominem exosi, rursus in solitudinem post triennium secesserunt. Causa secessus cognita, pessima quaque minatus est illis Theophilus, ipsumque Dioscorum invisum habuit. Cum ergo Anthropomorphitis inensos ipsos ex mutuis con-

Tripart.
Hist. lib.
10. cap. 7.

Cassian.
Coll. 10. c. 11.